

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., ve věci

žalobce: **R. P.,**
bytem L., Č. J.,
zastoupen advokátem JUDr. Jiřím Vaníčkem,
se sídlem Šaldova 34, Praha,

proti
žalovanému: **Celní úřad pro Středočeský kraj,**
se sídlem Washingtonova 11, Praha,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalobci se ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení vrací soudní poplatek ve výši 2 000 Kč.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, doručenou Krajskému soudu v Praze dne 6. 6. 2018, podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá určení, že zásah žalovaného spočívající ve vydání výzvy ze dne 17. 10. 2017, č. j. 199807-2/2017-610000-32.4, k podání daňového přiznání podle § 145 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), je nezákonný.
2. Krajský soud v Praze při prověřování podmínek řízení v širším slova smyslu shledal, že žaloba byla podána opožděně.
3. Soud se správního spisu zjistil, že výzva ze dne 17. 10. 2017 byla o den později, tj. dne 18. 10. 2017, doručena do datové schránky advokáta JUDr. Z. W., který žalobce v řízení zastupoval jako společný zmocněnec podle § 30 daňového řádu (žalobce a ostatní účastníci řízení si jej zvolili dne 18. 2. 2016 a dne 22. 2. 2016 byla tato žalobcem vlastnoručně podepsaná písemnost doručena žalovanému). Dne 23. 10. 2017 JUDr. W. žalovanému sdělil, že od 4. 9. 2017 již žalobce nezastupuje. Žalovaný poté provedl právní rozbor (viz úřední záznam ze dne 7. 11. 2017) a dospěl k závěru, že jelikož daňový řád ani zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, výslovně nestanoví, kdy je skončení zastoupení účinné vůči správci daně, je na místě analogicky aplikovat § 28 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Podle tohoto ustanovení jsou odvolání plné moci účastníkem řízení nebo její výpověď

Shodu s prvopisem potvrzuje A. S.

zástupcem vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny. Na základě této úvahy měl žalovaný předmětnou výzvu k podání daňového přiznání za řádně doručenou a pokračoval v řízení. Dne 26. 3. 2018 vydal pod č. j. 61050/2018-610000-32.4 platební výměr, který byl podle doručky dne 6. 4. 2018 doručen žalobci.

4. Žalobce v žalobě uvádí, že se teprve až spolu s tímto platebním výměrem dozvěděl o existenci výzvy, která představuje nezákonný zásah do jeho práv. Svou žalobu doručenou soudu dne 6. 6. 2018 tedy považuje za podanou v dvouměsíční subjektivní lhůtě ve smyslu § 84 odst. 1 s. ř. s., a tudíž za včasnou.
5. Podle § 41 odst. 1 daňového řádu, má-li osoba, které se písemnost doručuje, zástupce, doručují se písemnosti pouze tomuto zástupci, a to v rozsahu jeho oprávnění k zastupování.
6. Podle § 28 odst. 2 o. s. ř. jsou odvolání plné moci účastníkem nebo její výpověď zástupcem vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny; vůči jiným účastníkům řízení jsou účinné, jakmile jim byly oznámeny soudem.
7. Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. věta první musí být žaloba na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu.
8. Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán předčasně nebo opožděně.
9. Žalobce v žalobě tvrzený nezákonný zásah žalovaného do svých veřejných subjektivních práv vymezil tak, že má spočívat ve vydání výzvy k podání daňového přiznání. Vydání výzvy je ze své povahy zásahem jednorázovým, přičemž s ohledem na žalovaným stanovenou patnáctidenní lhůtu pro splnění výzvou uložené povinnosti mohly jeho důsledky trvat maximálně 15 dnů.
10. Aby bylo možno učinit závěr o včasnosti nebo opožděnosti podané žaloby, je třeba určit okamžik, kdy se žalobce o výzvě ze dne 17. 10. 2017, již pokládá za nezákonný zásah, dozvěděl. Dne 18. 10. 2017 byla tato výzva doručena jeho zástupci JUDr. W., který však žalovanému obratem sdělil, že zastoupení žalobce skončilo ke dni 4. 9. 2017. Žalobce pak tvrdí, že se o výzvě dozvěděl až dne 6. 4. 2018, kdy mu byl doručen platební výměr. Je tedy třeba určit, do jakého okamžiku byl žalovaný povinen doručovat zástupci a od jakého okamžiku byl již povinen doručovat přímo žalobci s ohledem na ukončení zastoupení.
11. Daňový řád odpoví na otázku, od kdy je výpověď plné moci účinná vůči správci daně, nedává. Tuto mezeru je proto třeba vyplnit pomocí analogie s ustanovením jiného procesního předpisu, který tuto situaci upravuje. Jelikož tuto otázku neupravuje ani s. ř. s., je nejbližším použitelným ustanovením právě § 28 odst. 2 o. s. ř., který správně aplikoval i žalovaný. Podle něj je soud (analogicky tedy správní orgán) povinen reagovat na změnu týkající se zastoupení účastníka v okamžiku, kdy mu je tato změna oznámena. Pro doručování v daňovém řízení tedy není rozhodný den, kdy zastoupení žalobce skutečně zaniklo (podle tvrzení žalobce i jeho někdejšího zástupce se tak stalo dne 4. 9. 2017), nýbrž den, kdy byla tato skutečnost správnímu orgánu oznámena (dne 23. 10. 2017 prostřednictvím sdělení někdejšího zástupce). Žalovaný tudíž postupoval správně, pokud předmětnou výzvu odeslanou dne 17. 10. 2017 doručil zástupci, neboť v té době neměl žádné informace o tom, že by bylo zastoupení ukončeno. Zástupci byla výzva řádně

doručena dne 18. 10. 2017, kdy se přihlásil do datové schránky. Povinnost doručovat přímo žalobci měl žalovaný až ode dne 23. 10. 2017, kdy se o ukončení zastoupení dozvěděl.

12. Tento právní názor má oporu v konstantní judikatuře správních soudů. Týž závěr o analogické aplikaci § 28 odst. 2 o. s. ř. vyslovil Nejvyšší správní soud ve vztahu k přestupkovému řízení v rozsudku ze dne 22. 2. 2012, č. j. 8 As 94/2011 – 80, a ve vztahu k daňovému řízení v rozsudku ze dne 23. 10. 2014, č. j. 9 Afs 38/2014/59 (odst. 23 – 27). Užití § 28 odst. 2 o. s. ř. v soudním řízení správním za užití § 64 s. ř. s. pak Nejvyšší správní soud dovodil v rozsudku ze dne 29. 1. 2014, č. j. 1 As 152/2013-32.
13. Pro úplnost soud uvádí, že Nejvyšší správní soud se v již odkazovaném rozsudku ze dne 23. 10. 2014, č. j. 9 Afs 38/2014 – 59, zabýval i otázkou, zda se nejedná o analogii v neprospěch účastníka a dospěl k závěru, že v daném případě „[p]oužití analogie není v neprospěch účastníka, neboť pokud [...] je zcela zřejmé, že zástupce nechce či nemůže se správcem daně komunikovat, protože už nechce účastníka zastupovat, je vhodnější, aby správce daně jednal přímo s účastníkem. Obdobně pokud nechce být účastník řízení dále zastupován, je v jeho prospěch, aby zástupce nebyl oprávněn činit za něj úkony, i pokud by odvolání plné moci ještě samotnému zástupci nebylo známo. Pokud by přesto vznikla účastníkovi řízení postupem zástupce škoda, je namíste využít institutu odpovědnosti zástupce, stejně jako v jakýchkoli jiných případech, kdy zmocněnec svým jednáním poškodí v rozporu s jeho závazky zmocnitele.“
14. Se zřetelem k výše uvedenému soud uzavírá, že se žalobce o výzvě k podání daňového přiznání, již pokládá za nezákonný zásah, dozvěděl dne 18. 10. 2017, kdy byla doručena JUDr. W., neboť v době odeslání písemnosti žalovanému ještě nebylo ukončení zastoupení oznámeno, a tudíž vůči němu nebylo účinné. Posledním dnem dvouměsíční subjektivní lhůty pro podání zásahové žaloby ve smyslu § 84 odst. 1 s. ř. s. proti této výzvě tak bylo úterý 19. 12. 2017 (jejím prvním dnem byl v souladu s § 40 odst. 1 věta první s. ř. s. den 19. 10. 2017, tedy den následujícího po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty – doručení výzvy JUDr. W.). Žaloba podaná dne 6. 6. 2018 je tedy opožděná. Soud ji proto podle § 46 odst. 1 písm. b) odmítl.
15. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. Vzhledem k tomu, že žaloba byla odmítnuta, soud ve smyslu ustanovení § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, vrátil žalobci zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč. Soudní poplatek bude žalobci vrácen do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. července 2018

Mgr. Jitka Zavřelová v. r.
předsedkyně senátu